Gemeente Amsterdam

Voordracht voor de College vergadering van 07 oktober 2025

Portefeuille

Verkeer, Vervoer en Luchtkwaliteit

Agendapunt

B3

Tekst van openbare besluiten wordt gepubliceerd

Onderwerp

Instemmen met de Raadsinformatiebrief over de voortgangrapportage van project Vernieuwing Station Amsterdam Lelylaan en de wijze waarop wordt omgegaan met de aanbevelingen van de Integrale Commissie Omgevingskwaliteit

Het college van burgemeester en wethouders besluit

1. Kennis te nemen van de tweede voortgangsrapportage over het project Vernieuwing Station Amsterdam Lelylaan (VSAL) in het kader van de Regeling Grote Projecten;
2. In te stemmen met de Raadsinformatiebrief Voortgangsrapportage 2 VSAL, waarmee de raad onder meer wordt geïnformeerd over:
    a. Het niet slagen van de aanbesteding voor een bouwteam met aannemer, ingenieursbureau en architect en de als gevolg daarvan aangepaste marktbenadering;
    b. Dat de consequenties daarvan voor de planning en financiën in beeld worden gebracht maar op dit moment nog niet volledig duidelijk zijn en;
    c. De wijze waarop het project omgaat met de aanbevelingen uit het tweede advies van de Integrale Commissie Omgevingskwaliteit;
3. In te stemmen met het verwerken van de aanbevelingen uit het tweede advies van de Integrale Commissie Omgevingskwaliteit d.d. 28-8-2024 waarbij het projectteam:
    a. Op verzoek van ProRail de keuze voor (gedeeltelijke) renovatie van de kap boven het treinperron in plaats van vernieuwing opnieuw bekijkt;
    b. De haalbaarheid onderzoekt van het meer gelijktijdig en in samenhang ontwikkelen van het stationsgebouw en het beoogd naastgelegen commercieel programma;
    c. Het architectonische ontwerp voor Station Amsterdam Lelylaan in een vroeg stadium voor advies voorlegt aan de Commissie Omgevingskwaliteit III;
    d. Het plan voor de definitieve invulling van het P+R-terrein op een later moment voor advies voor te leggen aan de Integrale Commissie Omgevingskwaliteit.

Kernboodschap

Het college heeft kennisgenomen van de tweede voortgangsrapportage van het project Vernieuwing Station Amsterdam Lelylaan (VSAL) in het kader van de Regeling Grote Projecten (RGP) en informeert de raad daarover. Daarin wordt de raad geïnformeerd over het niet slagen van de aanbesteding voor een bouwteam met aannemer, ingenieursbureau en architect, de aangepaste markbenadering en de wijze waarop het project omgaat met de aanbevelingen uit het tweede advies van de integrale commissie omgevingskwaliteit.

Bestuurlijke achtergrond

Het project Vernieuwing Station Amsterdam Lelylaan (VSAL) kent een lange geschiedenis. Al in 2009 stelde de stadsdeelraad van Slotervaart een Uitwerkingsplan voor de Stationslocatie Lelylaan vast. In 2015 werd het project onder de naam Multimodale Knoop Lelylaan nieuw leven in geblazen. Tussen 2016 en 2019 werden verschillende plannen gemaakt. Dit leidde onder andere tot een Principebesluit (PBI-1).

Sinds begin 2020 werkt een integrale projectorganisatie aan het vernieuwen van het station. De projectpartners zijn de Gemeente Amsterdam, Vervoerregio Amsterdam, ProRail, NS en het Ministerie van IenW. In juni 2020 hebben de projectpartners een Samenwerkingsovereenkomst ondertekend. Eind 2020 reageerde het Ministerie van IenW positief op de aanvraag voor een financiële bijdrage van het Rijk aan de vernieuwing van Station Amsterdam Lelylaan. In juli 2021 hebben de samenwerkende partijen een Bestuursovereenkomst (BOK) ondertekend. Gezamenlijk is een Nota van Uitgangspunten opgesteld. Op 19 juli 2023 heeft de gemeenteraad op basis daarvan een Voorkeursbesluit (PBI-2) genomen.

Op 16 juli 2024 heeft het college ingestemd met de start van de inschrijvingsfase van de aanbesteding en het opnemen van het project in de Regeling Grote Projecten. Op 28 november dat jaar heeft de raad de eerste voortgangsrapportage ontvangen.

Bestuurlijke prioriteit

N.v.t.

Wettelijke grondslag

Artikel 169 Gemeentewet

1. Het college van burgemeester en wethouders en elk van zijn leden afzonderlijk zijn aan de Gemeenteraad verantwoording schuldig over het door het college gevoerde bestuur (lid 1).

2. Zij geven de raad alle inlichtingen die de raad voor de uitoefening van zijn taak nodig heeft (lid 2).

Onderbouwing besluit

Ad 1. Kennis te nemen van de tweede voortgangsrapportage over het project Vernieuwing Station Amsterdam Lelylaan (VSAL) in het kader van de Regeling Grote Projecten;

Ad 2. In te stemmen met de Raadsinformatiebrief Voortgangsrapportage 2 VSAL, waarmee de raad onder meer wordt geïnformeerd over:

a. **Het niet slagen van de aanbesteding voor een bouwteam met aannemer, ingenieursbureau en architect en de als gevolg daarvan aangepaste marktbenadering;**
b. **Dat de consequenties daarvan voor de planning en financiën in beeld worden gebracht maar op dit moment nog niet volledig duidelijk zijn en;**
c. **De wijze waarop het project omgaat met de aanbevelingen uit het tweede advies van de Integrale Commissie Omgevingskwaliteit;**

Begin 2025 is duidelijk geworden dat de aanbesteding van VSAL niet zou slagen. Met name de lange ontwerpfase en de aanzienlijke ontwerpopgave, vonden aannemers risicovol. Het project heeft inmiddels de marktbenadering aangepast en bereidt een nieuwe aanbesteding voor.

Via die aanbesteding worden een ingenieursbureau en architect betrokken om het ontwerp verder uit te werken. Het betrekken van een aannemer volgt later in de tijd, resulterend in een kortere bouwteamfase met een beperktere rol voor de aannemer in die bouwteamfase.

De consequenties van het niet slagen van de bouwteamaanbesteding voor de planning en de kosten zijn nog niet duidelijk. Die worden nu in beeld gebracht.

Gewijzigde marktsituatie

Het niet slagen van de aanbesteding VSAL strookt met het algemene beeld van de gewijzigde marktsituatie in de Grond Weg en Waterbouw (hierna GWW-sector). Schaarste aan capaciteit in de markt heeft in meer of mindere mate de volgende gevolgen voor onze projecten in de openbare ruimte:

- Weinig of geen inschrijvingen bij aanbestedingen;
- Hogere kosten voor projecten, de mate waarin is nu niet aan te geven;
- Beide gevolgen kunnen weer invloed hebben op het tempo waarin we resultaat behalen op straat.

In het kader van het herijken van de marktstrategie gaan we (trekker Lead Buyer Fysiek) op zoek naar de elementen die wij moeten aanpassen aan de wijze waarop wij opdrachten definiëren en in de markt zetten, zodanig dat de marktpartijen een hogere productiviteit en efficiëntie kunnen realiseren. We willen interactie met de markt eenvoudiger, effectiever en kwalitatief beter maken. Met deze ingrepen moet de de aantrekkelijkheid van Amsterdam als opdrachtgever vergroot worden.

Ad. 3 In te stemmen met het verwerken van de aanbevelingen uit het tweede advies van de Integrale Commissie Omgevingskwaliteit d.d. 28-8-2024 waarbij het projectteam:

a. **Op verzoek van ProRail de keuze voor (gedeeltelijke) renovatie van de kap boven het treinperron in plaats van vernieuwing opnieuw bekijkt;**
b. **De haalbaarheid onderzoekt van het meer gelijktijdig en in samenhang ontwikkelen van het stationsgebouw en het beoogd naastgelegen commercieel programma;**
c. **Het architectonische ontwerp voor Station Amsterdam Lelylaan in een vroeg stadium voor advies voorlegt aan de Commissie Omgevingskwaliteit III;**
d. **Het plan voor de definitieve invulling van het P+R-terrein op een later moment voor advies voor te leggen aan de Integrale Commissie Omgevingskwaliteit.**

De Integrale Commissie Omgevingskwaliteit (ICOK)heeft op 25 oktober 2023 advies uitgebracht over project VSAL. Het college heeft op 16 juli 2024 ingestemd met de verwerking van het advies. Daarbij is aangegeven dat het advies om de opgave te herijken en uit te breiden binnen de kaders (scope en financiën) van de Bestuursovereenkomst niet mogelijk is en om die reden niet overgenomen.

Tweede advies ICOK

Op 28 augustus 2024 heeft de Integrale Commissie Omgevingskwaliteit een tweede advies uitgebracht over het aangepaste Kader Ruimtelijke Kwaliteit (KRK). Dat advies is als bijlage aan deze voordracht toegevoegd. Op een aantal punten is het KRK inmiddels aangevuld en verhelderd, onder andere als het gaat om de complexiteit en dilemma's en om toelichting van wat vast staat en waar nog keuzes te maken zijn.

Studie perronkap trein

Onder andere naar aanleiding van het advies doet het project op verzoek van ProRail een studie naar de perronkap boven het treinspoor. In 2023 is de renovatie van deze kap op verzoek en op kosten van ProRail toegevoegd aan de scope van het project. ProRail wil nu ook varianten voor vernieuwing in plaats van renovatie afwegen.

Studie Schijfgebouw

Naast het vernieuwde stationsgebouw wordt het Schijfgebouw ontwikkeld met onder meer winkels en voorzieningen. Het advies van de commissie heeft er mede toe bijgedragen dat de projectpartners op dit moment de haalbaarheid onderzoeken van het meer in samenhang met het stationsgebouw ontwikkelen van dat naastgelegen commerciële programma.

Vervolg

In de volgende fase werkt een architect het ontwerp voor VSAL architectonisch uit. Dat ontwerp wordt tijdig voor advies voorgelegd aan de Commissie Omgevingskwaliteit III. De nieuwe invulling van het P+R-terrein is nog niet bekend. Het project gaat daarom op een later moment met een plan voor de definitieve invulling van het P+R-terrein voor advies naar de Commissie Omgevingskwaliteit.

Duurzaamheid

Het project Vernieuwing Station Amsterdam Lelylaan werkt volgens het ontwerpprincipe duurzaam tenzij. Het draagt in ieder geval op de onderstaande punten bij aan de doelen voor duurzaamheid. Bij de uitwerking van het ontwerp wordt bekeken of er nog meer kansen zijn.

Klimaatneutrale stad. Minder uitstoot van broeikasgassen doordat het station volledig elektrisch wordt uitgevoerd en er zonnepanelen komen op het dak. Het energieverbruik gaat bovendien per saldo omlaag doordat er twee roltrappen minder komen en een extra lift. De uitvoering van de vernieuwing gebeurt zo veel mogelijk met elektrisch materieel.

Een groenere en meer biodiverse stad, door de aanleg van een natuurvriendelijke oever langs het Wally Moespad. Er moeten bomen gekapt worden voor de vernieuwing, maar in het hele plangebied komen meer bomen terug.

Circulaire stad. Verminderen en hergebruik van materialen door te onderzoeken of een loze duiker in het gebied kan worden hergebruikt voor waterberging. We gebruiken bovendien minder materiaal door een betonnen kelder die eerder was gepland voor techniek nu bovengronds wordt ingepast.

Klimaatbestendige stad. De extra waterberging in de duiker draagt ook bij aan een klimaatbestendige stad. Extra waterberging kan straks ook in de wadi's tussen de tramsporen aan weerszijden van het middeneiland. De mogelijkheid van een sedumdak wordt in de volgende fase onderzocht.

Participatie

Wethouder van der Horst heeft op 9 oktober 2024 het Participatieplan VSAL vastgesteld. Voor de vernieuwing van station Lelylaan ligt al veel vast op basis van de eisen en wensen van alle projectpartners. In de vorige fase hebben we inspraak georganiseerd en konden mensen reageren op de concept Nota van Uitgangspunten. De definitieve nota en het bijbehorende schetsontwerp zijn op een aantal punten aangepast en medio 2023 vastgesteld.

In de huidige fase zal de omgeving vooral over het project worden geïnformeerd. Op een aantal punten is inbreng mogelijk. Dit betreft de mogelijk nieuwe invulling van het P+R-terrein en de inrichting van het parkachtige gebied met water ten noorden van de Lelylaan. Inbreng is ook mogelijk over de uitvoering, vooral als het gaat om de maatregelen ten aanzien van de leefbaarheid. Oktober 2024 is de laatste informatiebijeenkomst georganiseerd. Deze werd goed bezocht. De volgende grote bijeenkomst is waarschijnlijk voorjaar 2026.

Financiële onderbouwing

N.v.t.

De genoemde beslispunten in de voordracht hebben geen financiële consequenties.

Communicatie

Binnen de gemeente: Opnemen in de te publiceren besluitenlijst

Buiten de gemeente: Opnemen in de te publiceren besluitenlijst

Documenten

Registratienr.	Naam
AD2025-061578	College van B&W Voordracht (pdf)
AD2025-061604	VSAL Voortgangsrapportage 2.pdf (pdf)
AD2025-061605	Advies ICOK VSAL dd 28-8-24.pdf (pdf)
AD2025-061606	Raadsinformatiebrief VSAL VGR2.pdf (pdf)
AD2025-061738	Advies (pdf)

Besluit college van burgemeester en wethouders

Conform besloten